

PUBLII VERGI
LII MARONIS PARTHENIAE MAN
tuani opera, post omnes omnium editiones nunc demum re
uisa, & emaculatiora redditā.

ÆLII ANTONII

NEBRISSENSIS EX GRAMMATI
co & Rhetore Regis Historiographi in eadem Ecphrases ad
modū familiares, & vel rudibus tyrūculis ad intelligēdū facil
limē, nuperrime excussæ, & ab iniuria obliuionis vindicatē.

Quæ omnia ita correcta & elimata prodeunt, vt (absit Ne
misis verbo) ne punctum, coma, seu interrogatiuncula cum
in textu, tum in commento deficiat.

Achereū quicq[ue] cupis cognoscere regnum;

Ex his difficultem tu tibi sume viam.

APVD INCLYTAM GRANATAM.
ANNO M. D. XLVI. Mense Aprilli.

XANTI NEBRIS SENSIS IN COMMENTA.

rios Antonij Nebrisensis patris sui in

Vergiliū ad rudem tyrunculo.

rum pubem Præfatio.

VM D I V E Q VI

dem, multumq; mecum can-
didissimi iuuenes relucta-
tus essem, vtrū ANTONI
Nebrisensis patris meicō
mētaria & scholaſtica que-
dā ſcholia, & (vt ipſe ope-
ri titulum indidit) Ecphra-
ſes in Bucolica, Georgica,
ac Maronis toto orbe ce-

leberrimi poetæ Aeneida excuderem, prelo que commit-
terem: hinc enim ingratus videbar, si eas æterno silen-
tio, perpetuiscq; tenebris damnare vellem, illi hinc iniurius
in defuncti patris manes existimari possem, si illius næ-
nias, quas ipſe in domesticorum ſcholaſticorum uſum ac
commodum luſerat, ego nullo habitu pudore in vulgus
emitterem, ne dicam proſtituerem: tandem mihi inter-
tam varias cogitationes, quidnam potiſſimum facerem,
deliberanti, haec potior ſententia viſa eſt. Ut mallem, de
patris mei umbris male mereri, quā in ſtudioſam iuuen-

P. VERGILII M A RONIS PARTHENIAE MAN.

tuani Bucolicon liber ad. C. Asinium

Pollioñem Consulari digni-
tate fulgentem.

Aegloga prima dicta Tityrus.

Collocutores Amici.

MELIBOEVS TITYRVS.

ITYRE, TU PATVLAE RE,
cubans sub tegmine fagi,
Siluestrem tenui musam meditaris auena;
Nos patriæ fines, & dulcia linquimus arua.
Nos patriā fugim?: tu Tityre lē⁹ in vmbra
Formosā resonare doces Amaryllida syluas,
T. O Melibœe deus nobis hæc ocia fecit:

Nanq; erit ille mihi semper deus. Illius aram
Sæpe tener nostris ab ouilibus imbuet agnus,
Ille meas errare boues (vt cernis) & ipsum
Ludere, quæ vellem, calamo permisit agresti.

AELII ANTONII NEBRISSENSIS IN VERGILIVM.

Ecp̄phrasis.

Tityre. Introducuntur duo pastores, Tityrus per quem intelligitur Vergilius agro suo restitus, & Melibœus ab agro suo in exilium pulsus, qui sic Tityrum alloquitur. O Tityre tu recumbans sub tegmine fagi patulae medita-
ris. i. canis musam siluestrē. i. cantū auena tenui. i. stilo humili. Nos reliqui ciues
linquimus fines patriæ & arua dulcia, & nos fugimus patriam, id est exulamus,
sed tu o Tityre lentus, id est piger in vmbra doces syluas resonare per vocis reperi-
cussionem Amaryllida formosam. Respondet Tityrus. O Melibœe deus, id est
Augustus fecit nobis hæc ocia. Nanq; ille erit mihi deus semper, id est dum vis-
mit & post mortē. Et agnus tener ab ouilibus nostris. i. non alienus imbuet. i.
maculabit sanguine sæpe arā illius. Ille in qua Cæsar permisit boues meas erra-
re. i. pasci (ut uides) & permisit me ipsum ludere. i. canere calamo agresti q; uellē,

A

PVB. VERGIA
LII MARONIS PARTHENIAE

Mantuani Georgicon Liber
 Primus.

AD MECOENATEM.

TETRASTICHON OVIDII NASONIS IN
 PRIMVM LIBRVM GEORGICON.

Q VID faciat lætas segetes, quæ sydera seruet
 Agricola: ut facilem terram proscindat aratris,
 Sæmina quo iacienda modo, cultusq; locorum
 Edocuit, messes magno cum fœnore reddi.

¶ Ecphrasis.

Q Vid faciat. In hoc Tetraستicho dicit quid in primo libro Georgicorum Vergilius exequatur. Nam dicit quid faciat segetes lætas. Et quæ sydera agricolas seruet. ut proscindat facilem terram aratris. Edocuit quo modo sementia sunt iacienda. et cultus locorū, edocuit messes reddi olim magno cū fœnore.

VID faciat lætas segetes, quo sydere terram
 Vertere Mecoenas, vlmisq; adiungere vites
 Conueniat, quæ cura boū, qui cultus habēdo
 Sit pecori, atq; apibus quāta experientia parcis
 Hinc canere incipiā. Voso clarissima mundi
 Luminā, labentem coelo quæ ducitis annum,

Propositiō.

Innuocatio.

¶ Ecphrasis.

Q Vid faciat. Quibus de rebus dicturus sit proponit, dicens ad Mecoenatem, cui opus dedicatur. O Mecoenas ego incipiam canere hinc quid faciat segetes lætas. i. terras pingues. et quo sydere. i. tempore conueniat vertere terrā. id est, arare. qd' facit in primo libro. et quo tempore conueniat adiungere vites ul mis, qd' facit in secundo. et quæ cura sit boū. et quis cultus sit habēdo pecori. qd' fit in tertio. et quāta experientia sit apib⁹ parcis. i. fernatricib⁹ mellis. q. fit in. iiiij. lib.

Dij

GEORGICON.

Hæc super aruorum cultu pecorumq; canebam;
Et super arboribus, Cæsar dum magnus ad altum
Fulminat Euphraten bello: victorq; volenteis
Per populos dat iura, viamq; affectat Olympo.
Illo Vergilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, studijs florentem ignobilis otii,
Carmina qui lusi pastorum, audaxq; iuuenta
Tityre te patule cecini sub tegmine fagi.

Ecclesiasticus.

Ego dicit Vergilius operi finem imponens, canebam hæc super cultu aruorum,
& pecorum, & super arboribus: dum magnus Cæsar Augustus fulminat bello:
quasi fulmina mittēs gerit bellum ad altum Euphraten fluuium Mesopotamie:
& ille uictor dat iura per populos uolētes: qd libenter illi parent: & affectat.
pparat uia Olympo. i. in cælum. illo tempore, quo hæc canebā, dulcis Parthenope.
Neapolis ciuitas Italiæ alebat me Vergiliū florētē studijs otī p otij ignobilis.
quod facit homines obscuros, sed hoc ad iniuidam fugiendā dicit. qui ego lusi car
mina pastorum, id est, bucolica: & idem audax iuueta o Tityre ego cecini te sub
tegmine fagi patule, quod fuit bucolorum nullum.

¶ Publij Vergili Maronis Mantuanī
Partheniae Libri Quarti & VI.
timi Georgicon finis.

APVD INCLYTAM GRANATAM. ANNO M. D. XLV.

PVB. VERGI
LII MARONIS PARTHENIAE

Mantuani Aeneis diuinum opus ab Aelio Anto-
nio Nebrissensi ex Grammatico, & Rheto-
re, Regis historiographo familiari cō-
mentario, & nunc recens excus-
so elucidata in lucem
prodit.

Cum priuilegio.

Si daret huic formae uitam sic Iuppiter, ut tu

Grammaticæ Antoni, viuere et regnare

APVD INCLYTAM GRANATAM
ANNO DOMINI M.D.XLV.

LIBER XII.

Fo.cccvi.

Immolat, & poenam scelerato ex sanguine sumit,
Hoc dicens, ferrum aduerso sub pectore condit
Feruidus, ast illi soluuntur frigore membra,
Vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras.

Mors.

¶ Ecphrasis.

ex sanguine tuo scelerato. Aeneas dicens hoc condit, id est, abscondit ferrum sub pectore aduerso, id est, opposito. Ast, id est, sed membra soluuntur, id est, lan-
guuntur illi frigore, quod mortem sequitur, & uita, id est, anima indignata fugit cum gemitu sub umbras, id est, ad Inferos. Hec sunt studiosi tyrunculi, que in
Maronis opera exposita uoluimus, non ut omnia integro commentario prosequi
remur, quippe id superuacuum duximus, cu extarent Mauri Seruij et aliorum in
hunc autorem enarrationes, que id fusius explicarent: Sed ut Hispanis meis &
principue domesticis scholasticis labore aliquia ex parte leuarem: quod idem in
Terentianas Comœdias, & in alios Romanæ lingue Poetas me facturum pol-
liccor. Valete.

EXPLICIVNT P. VIRGILII MA-

ronis Poetarum Principis opera nuper acuratis.

sime castigata cum Aelij Antonij Nebris.

sensis familiaribus Ecphrasibus nun-

quā antehac excussis Antonio

Ramiro Astygitano

castigatore.

APVD INCLYTAM GRANATAM
ANNO M. D. XLVI. Mense Aprili.